

ชื่อเรื่อง	: การสร้างสรรค์จิตรกรรมบาติก ชุด “สีเส้นในสวนสวย”
ผู้วิจัย	: ประภาพร ศุภตรัยวรพงศ์
หน่วยงาน/คณะ	: หลักสูตรสาขาวิชาจิตรกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ได้รับทุน	: 2553
ปีที่แล้วเสร็จ	: 2555

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง สีเส้นในสวนสวย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่อง และสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมบาติกภายใต้แนวเรื่อง “สีเส้นในสวนสวย” โดยใช้รูปแบบสังนิยมแบบอุดมคติ

ผลการสร้างสรรค์พบว่า ผลงานจิตรกรรมบาติก เรื่อง สีเส้นในสวนสวย รูปแบบสังนิยมแบบอุดมคติ มีวิธีสร้างสรรค์โดยศึกษาความงามในสีเส้นรูปทรงของไม้ดอกไม้ประดับ และไม้ผลที่คนไทยนิยมนำมาปลูกตกแต่งสวนภายในที่อยู่อาศัย ส่วนประกอบ บรรยากาศภายในสวน ตลอดจนศึกษาบุคคล สัตว์และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกัน แล้วนำมาจัดกระทำเป็นองค์ประกอบใหม่ตามจินตนาการ แต่ยังคงความเหมือนจริงและความเป็นไปได้จริงตามธรรมชาติ ด้วยการร่างภาพต้นแบบลงบนกระดาษแข็ง ลอกลายเส้นลงบนผ้าป่านด้วยดินสอ ชิงผ้าให้ตั้งกับโครงไม้ ใช้สีรีแอกทีฟระบายลงบนผ้า เมื่อแห้งแล้วใช้จันตึงเขียนเขียนเพื่อกำหนดสีที่ต้องการแล้วล้างสีส่วนเกินออก จากนั้นจึงระบายสีภายในแต่ละรูปทรงให้เหมือนจริงตามธรรมชาติ เมื่อสีแห้งแล้วรีดเขียนออกจากผลการศึกษาเทคนิคบาติกเพื่อให้ได้ผลทางทัศนธาตุที่สัมพันธ์กับรูปแบบและแนวเรื่องพบว่า เทคนิควิธีการใช้เขียนโดยวิธีการเก็บน้ำหมักสีด้วยเทียนหนึ่งหรือสองชั้น ทำให้ทัศนธาตุสีมีน้ำหนักที่ให้ความรู้สึกนุ่มนวลกลมกลืนกันระหว่างเส้นรอบนอกกับน้ำหนักสีภายในรูปทรง การระบายสีรีแอกทีฟแบบเปียกบนเปียก เปียกบนหมาด หมาดบนเปียก เปียกบนแห้ง แห้งบนเปียก และแห้งบนหมาด สามารถถ่ายทอดน้ำหนักสีได้หลายมิติ จนมีความเหมือนจริงตามธรรมชาติ มีความชุ่มชื้น เบบาง โปร่งแสงเป็นไปตามคุณสมบัติที่มีคล้ายกับสีน้ำ และเทคนิคการใช้เทียนด้วยจันตึงเป็นตัวกำหนดขอบเขตของรูปทรง ลักษณะของเส้น ลักษณะผิว ยังผลให้ทัศนธาตุตั้งแต่รูปทรง เส้น และพื้นผิว แสดงความเหมือนจริงได้ผลตามที่ตั้งใจ แม้มีข้อจำกัดอยู่บ้างกับขนาดของเส้นเทียนที่กินสีในแต่ละรูปทรงต้องไม่เล็กกว่า 2 มิลลิเมตร แต่กระนั้นก็ตามผลงานสร้างสรรค์ทั้งหมดก็สามารถถ่ายทอดความเหมือนจริงอันงดงามของสวนผ่านสีเส้น รูปทรง บรรยากาศของสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเข้าอย่างสมบูรณ์แบบเพื่อให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินเจริญใจ

สดชื่นเบิกบาน มีความสุขสงบผ่อนคลายอารมณ์สมความมุ่งหมายตามรูปแบบและแนวเรื่อง
ที่กำหนดไว้ทุกประการ

คำสำคัญ : จิตรกรรมบาติก, สัจนิยมแบบอุดมคติ และทัศนธาตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : *The Batik Paintings entitled “Brilliant Colors in the Beautiful Garden,”*

RESEARCHER : *Prapaporn Supatraiworapong*

FACULTY : *Humanities and Social Sciences*

ACADEMIC YEAR : *2010*

ACADEMIC YEAR : *2012*

ABSTRACT

The batik paintings entitled “Brilliant Colors in the Beautiful Garden,” which are intended to explore the theme of the *brilliant colors in the beautiful garden*, make use of idealized realistic forms and knowledge of the techniques associated with batik paintings to create visual elements consistent with the forms and theme.

To create these batik paintings, the following creative process was utilized. First, the beauty of the colors and forms characteristic of the flowering and ornamental plants typically grown in Thai homes was studied. The artist also took into consideration the atmosphere of these gardens as well as the people, animals and objects associated with them. Then these elements were subjected to the artist’s creative reimagining, although the forms remained realistic or at least within the realms of possibility in nature. Next, a sketch was drawn on cardboard and then this sketch was traced with a pencil onto a piece of cotton cloth, which had been stretched taut over a wooden frame. Then reactive dyes were applied to the cloth. Once these were dry, a *tjanting* was used to apply wax to those areas of the cloth where dye was desired while the remaining dye was washed out. In the next step, forms in the pattern were filled in with dyes similar in color

to those of the depicted plants and objects found in nature. When the dyes were dry, the cloth was pressed with an iron to absorb the wax.

The study found that to obtain visual elements consistent with the chosen forms and theme, the application of one or two layers of wax as a means of preserving the weight of the colors was effective in producing visual elements that gracefully blended the outlines of the forms and the weight of the colors within those forms. The application of reactive dyes in the manner of wet on wet, wet on damp, damp on wet, wet on dry, dry on wet, and dry on damp resulted in visual elements which successfully created a depth and weight of color that gave the paintings a natural, lifelike appearance. They had a luscious, delicate, translucent quality that resembled watercolors. In addition, the use of *tjanting* tools in applying the wax to define the forms, and the nature of the lines and the surface resulted in visual elements, namely forms, lines, and surfaces, with the desired realistic quality. Although the lines of wax separating the different colors could not be less than two millimeters in width, which represented some restriction to the work, all of the paintings were able to convey the beautiful and brilliant colors, forms, and atmosphere of the actual, typical Thai garden, and in so doing, they evoked the feelings of pleasure, relaxation, happiness and peace which was the aim of these works and the theme they were explored.

Keywords : batik paintings, idealized realism and visual elements